

POLITIETS NASJONALE BEREDSKAPSSENTER PÅ TARALDRUD I SKI KOMMUNE. OFFENTLIG ETTERSYN AV REGULERINGSPLAN MED KONSEKVENsutREDNING. HØRINGSUTTAELSE FRA OSLO KOMMUNE

Sammendrag:

Justis- og beredskapsdepartementet (JBD) har lagt forslag til statlig reguleringsplan med konsekvensutredning for Politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud i Ski kommune ut til offentlig ettersyn. Høringsfristen er 22.06.2017.

Taraldrud ligger nordvest i Ski kommune, ca. 700 m sør for bebyggelsen på Bjørndal i Oslo, og kort avstand vest for utviklingsområdet på Gjersrud-Stensrud. Skogsområdene på alle sider av beredskapssenteret er regionale friluftsområder som er spesielt verdifulle som nærfriluftsområder for den sørlige delen av Oslo.

Byråd for byutvikling bemerker at det særlig er støyproblematikken som er et sentralt tema å kommentere fra Oslo kommunes side. Det blir mye støy fra beredskapssenteret, som vil ramme boligområdet på Bjørndal i Bydel Søndre Nordstrand. Byråd for byutvikling slutter seg i hovedsak til Plan- og bygningsetatens vurderinger og forslag til høringsuttalelse, hvor bl.a. ivaretagelse av aktuelle forhold ved støyproblematikken fremheves, og tilrår at det avgis høringsuttalelse til planforslaget fra Oslo kommune i samsvar med dette.

Saksfremstilling:

Justis- og beredskapsdepartementet (JBD) har lagt forslag til statlig reguleringsplan med konsekvensutredning for Politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud i Ski kommune ut til offentlig ettersyn. Høringsfristen er 22.06.2017.

Bakgrunn

Regjeringen har besluttet at det skal etableres et beredskapssenter i nærheten av Oslo for de nasjonale beredskapsressursene. Beredskapssenteret skal samle helikoptertjenesten, beredskapstroppen, bombegruppen og krise- og gisselforhandlertjenesten. Etter at en rekke alternative lokaliseringer ble vurdert, besluttet regjeringen i oktober 2016 at videre forprosjektering av Politiets nasjonale beredskapssenter skal avgrenses til Taraldrud i Ski kommune.

Forslag til reguleringsplanen er utarbeidet av Asplan Viak i samarbeid med Metier, på vegne av Justis- og beredskapsdepartementet som forslagsstiller. Planarbeidet gjennomføres som statlig reguleringsplan i henhold til plan- og bygningsloven § 6-4. Dette innebærer at det er Kommunal- og moderniseringsdepartementet som er planmyndighet og skal vedta reguleringsplanen. Planområdet ligger i Marka, og Klima- og miljødepartementet har gitt tillatelse etter markaloven til å igangsette planlegging.

Planforslaget

Reguleringsplanens hovedformål er å legge til rette for utbygging av politiets nasjonale beredskapssenter og samtidig sikre viktige natur- og friluftsverdier i planområdet. Det planlegges en bebyggelse og parkering på inntil 33 000 m² BRA. I tillegg gir reguleringsplanen rom for fremtidig utbygging med inntil 12 000 m². Helikoptertjenesten skal ha sin base med landings- og startområde, oppstillingsområde og hangarer for 3 helikoptre. Det vil bli fastsatt inn- og utflygingstraséer som ikke går over de nærmeste bebygde områdene. Utendørs skytebaner og øvingsanlegg for strid i bebygd område (SIBO) plasseres i den laveste delen av tomten – helt mot nord. For å begrense utbredelsen av støy mot boligområder, skal skyteretning være mot sør og øst. Beredskapssenteret planlegges med hovedatkomst fra Taraldrudkrysset i sør. Det planlegges i tillegg en utrykningsvei til E6 mot nord, ved Taraldrud kontrollstasjon.

I Taraldrudåsen på østsiden av E6, reguleres et 192 dekar stort område som sikringssone for å bevare skogen, slik at mulighetene for innsyn mot øvelser på beredskapssenterets område blir begrenset. Politiet skal ved øvelser ha anledning til midlertidig å avstenge området, men det vil for øvrig forbli åpent og tilgjengelig som friluftsområde. Det foreslås videre innarbeidet en 150 m bred turveikorridor ved Taraldrudhytta og en turvei mot eksisterende turveibru over E6 som krysser på bru over beredskapssenterets atkomstvei.

Til høring offentlig ettersyn legges ut to alternative forslag til reguleringsbestemmelser om tidsbegrensning for støyende aktiviteter. Hensikten med disse restriksjonene er først og fremst å redusere støybelastningen på kvelds- og nattestid, og i helger og på helligdager. De to alternativene tar i ulik grad hensyn til politiets ønsker om mest mulig treningstid og behovet for å skjerme omgivelsene mot uønsket støy. Det minst restriktive alternativet tillater også overskridelser av grenseverdiene for støy fra eksplosiver mellom kl. 10 og 14 inntil tre hverdager pr. uke.

Høringsbrev fra JBD, Metier AS, samt planbeskrivelse, forslag reguleringsbestemmelser og kartvedlegg følger vedlagt som hhv vedlegg 1, 2, 3, 4 og 5.

Byråden bemerker

Forslag til høringsuttalelse fra Oslo kommune er forberedt av Plan- og bygningsetaten, i samarbeid med Bymiljøetaten og Bydel Søndre Nordstrand. Plan- og bygningsetaten har i tillegg mottatt innspill fra Barnas representant i Bydel Søndre Nordstrand og etaten har vært i kontakt med Vann- og avløpsetaten angående ringvirkninger av planforslaget. Plan- og bygningsetatens forslag til uttalelse i brev av 15.06.2017 vedlagt høringsinnspill og kartutdrag følger vedlagt, vedlegg 6.

Byråd for byutvikling bemerker at det særlig er støyproblematikken som er et sentralt tema å kommentere fra Oslo kommunes side. Det blir mye støy fra beredskapssenteret, som vil ramme boligområdet på Bjørndal i Bydel Søndre Nordstrand. Plan- og bygningsetaten bemerker i brevet av 15.06.2017:

«Beredskapssenteret er av nasjonal interesse med høy tverrpolitisk prioritet. Taraldrud ligger nordvest i Ski kommune, ca. 700 m sør for bebyggelsen på Bjørndal i Oslo og kort avstand vest for utviklingsområdet på Gjersrud-Stensrud. Skogsområdene på alle sider av beredskapssenteret er regionale friluftsområder som er spesielt verdifulle som nærfriluftsområder for den sørlige delen av Oslo.

Planprogram for planarbeidet ble lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 24.10. - 6.12. 2016, og Plan- og bygningsetaten samordnet Oslo kommunens uttalelse. Merknadene til planprogrammet var knyttet til pågående planarbeid i randsonen til Oslo, kollektivtilbud for

ansatte, støyskjerming for naboområder, og sikring av gode naturopplevelser i Marka. Justis- og beredskapsdepartementet uttaler på sin side at disse merknadene har blitt ivaretatt som følger:

- Den planlagte hurtigutkjøringen til E6 mot nord vil ikke få konsekvenser for et mulig fremtidig kryss ved Åsland.
- Muligheten for kollektivbetjening av beredskapssenteret er drøftet med Ruter, som mener det ikke blir tilstrekkelig grunnlag for nye ruter som kan betjene området. Planforslaget har innarbeidet gang- og sykkelvei fra beredskapssenteret til Taraldrudveien, slik at det kan bli forbindelse til eventuell fremtidig bussholdeplass ved Taraldrudkrysset.
- Skytebaner og anlegg hvor det skal foregå skyte- og sprengningsøving planlegges med skjermingstiltak slik at ingen boliger eller annen støyfølsom bebyggelse vil komme innfor gul støysone.
- Støy fra helikoptertrafikk og fra skyte- og sprengningsøving vil berøre viktige friluftsområder, men helikoptertraseer er lagt slik at ingen boliger vil komme innenfor gul støysone.

I følge planbeskrivelsen er det særlig konsekvensene av skyte- og sprengningstøy som vil påvirke omgivelsene negativt. Kommuneplan 2015 *Oslo mot 2030 - juridisk arealdel* slår fast at det er de til enhver tid gjeldende statlige retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen som skal gjøres gjeldende for Oslo (jf. § 7.1 Støy). Det er således T-1442/2016 som gjelder i denne saken.

T-1442/2016 lempet i vesentlig grad på grenseverdiene for støy fra skytebaner. Dagens retningslinjer tillater ca. 10 dB høyere nivå for $L_{Ar\ max}$ fra skytebaner og gir mindre utbredelse av rød og gul støysone, som innebærer at skytebaner kan etableres nærmere støyfølsomme formål som bolig, barnehage og skole enn under T-1442/2012. Selv om to barnehager ville ligge i gul sone etter gamle retningslinjer, vil de ikke gjøre det etter de nye retningslinjene (jf. konsekvensutredning for støy fra skyte- og treningsaktiviteter, tabell B-2 og B-1). Vi konkluderer derfor, som forslagstilleren gjorde det, at det ikke er støyfølsom bebyggelse innenfor gul sone. Støynivået i de nærmeste omkringliggende områdene vil likevel være høyt og beboerne sør i Oslo, og i særdeleshet på Bjørndal, vil bli sterkt berørt.

Med hensikt om å redusere støybelastningen er det to alternative forslag til reguleringsbestemmelser om tidsbegrensning for støyende aktiviteter. I begge alternativer tillates skyting og øvelser kun på hverdager. Det mest restriktive alternativet tillater støy i 51 timer per uke. Det minst restriktive alternativet tillater støy i 61 timer per uke, samt støyoverskridelser på inntil 10 dB over grenseverdi for maksimalstøy mellom kl. 10.00 og 14.00 inntil tre dager i uken. Dette vil medføre at bebyggelse kan bli liggende i gul støysone i korte perioder. Utover tidsbegrensningen for støyende aktiviteter er det få avbøtende tiltak fremstilt i reguleringsplanen. I følge konsekvensutredning for støy fra skyte- og treningsaktiviteter kan det ventes mellom ca. 680 000 og 2 000 000 utendørs-avfyringer per år, karakterisert som uforutsigbar og uregelmessig impulsstøy. Dette tilsvarer ca. 2.600-7.800 skudd per dag (mandag-fredag). Ytterligere støyreducerende tiltak som håndterer et slikt omfang må innarbeides i planen.

Helikoptertrafikken blir ikke tidsbegrenset, og det forventes ca. seks bevegelser i snitt per døgn (en bevegelse er enten en takeoff eller landing). Helikopterstøy vil ha størst negativ konsekvens nord og øst for planområdet, over henholdsvis Grønliåsen og Gjersrud-Stensrud. Disse friluftsområdene vil bli eksponert for helikopterstøy over anbefalt grenseverdi for stille områder. Konsekvensutredning for friluftsliv konkluderer at «støy vil ha negativ innvirkning på store friluftsområder av regional verdi, og vil ha særskilt negativ påvirkning på barn og unges bruk av områdene på dagtid». Kompenserende tiltak for barn og unge i nærområdene kommer ikke frem i reguleringsplanen.

Vi bemerker at støysonkart for veitrafikkstøy (Figur 3-6 i planbeskrivelsen) utelater Oslo i sin fremstilling av støybildet, noe som gir et feilaktig bilde av områdets støy-situasjon. Motorveien er en vesentlig støykilde for bebyggelsen på Bjørndal og de støy-genererende aktivitetene ved senteret vil være en ytterligere belastning på innbyggerne. I sin uttalelse til reguleringsplanen (vedlagt) uttrykker Barnas representant i plansaker bekymring for at Politiets nasjonale beredskapssenteret vil ha negativ innvirkning på befolkningen, i forhold til støy. Barnas representant mener at helseeffektene av langvarig eksponering for skyte- og sprengningsstøy, blant annet i forhold til hukommelse og læring blant barn og unge, i for liten grad er belyst i utredningsarbeidet som er gjennomført.

Byråden for byutvikling har mottatt henvendelser fra Bjørndal boligsammenslutning av 06.06.17 og 14.06.2017. De er svært bekymret for støy fra det planlagte beredskapssenteret og mener det er gjort saksbehandlingsfeil når Oslo kommune og deres 8 000 beboere på Bjørndal ikke er inkludert i planarbeidet. Boligsammenslutningen mener det er feil i reguleringsplanen, konsekvensutredningene og saksbehandling. Dette dokumenteres i to vedlagte skriv.

Byråden for byutvikling har mottatt uttalelse av 15.06.2017 fra Bydel Søndre Nordstrand. De mener at planforslaget ikke bør godkjennes da det er mangelfullt utredet. Spesielt på området helikopter-, skyte- og sprengningsstøy. Bydelsutvalget skriver også at anlegget må tilrettelegges for bruk av offentlig transport, svømmeanlegget på senteret må kunne brukes av sivilbefolkningen etter arbeidstid og i helgene, forslagsstiller må forplikte seg til å bidra til realisering av lysløypeprosjektet til Oppegård, Ski og Oslo kommuner m.m.

Byråd for byutvikling slutter seg i hovedsak til Plan- og bygningsetatens vurderinger og kommentarer, og tilrår at det avgis høringsuttalelse til planforslaget fra Oslo kommune slik det fremgår av innstilling nedenfor.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det antas at planforslaget ikke vil ha vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser for Oslo kommune.

Vedtakskompetanse

Bystyret vedtok 30.05.2001, sak 218, å delegere til byrådet å avgi høringsuttalelser på kommunens vegne.

Byråden for byutvikling innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

Byrådet avgir i henhold til delegert fullmakt følgende høringsuttalelse til forslag til statlig reguleringsplan med konsekvensutredning for Politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud i Ski kommune:

Oslo kommune støtter opprettelsen av beredskapssenter på Taraldrud og mener det er avgjørende å få dette på plass innen rimelig tid.

Oslo kommune uttrykker imidlertid bekymring for at Politiets nasjonale beredskapssenter vil ha negativ innvirkning på dagliglivet til beboerne sør i Oslo. Som det fremgår i reguleringsplanen vil senteret på Taraldrud medføre svært støyende aktivitet av et enestående omfang, med utendørs skyteøvelser tillatt i minst 50 timer i uken og ca. 2 600 – 7 800 skudd ventet per dag.

Planområdet har kort avstand nordover til Bydel Søndre Nordstrand, hvor statlige og kommunale myndigheter i flere år har samarbeidet om en satsing for å styrke levekårene, trygge bomiljøene og forsterke inkludering. Mer støy kan bety redusert helse og trivsel for beboere i bydelen, spesielt i boligområdet på Bjørndal, samt for brukere av friluftsområder, herunder Bjørndal Idrettspark som er både inngangsport til Marka og et viktig møtested for barn og unge.

Oslo kommune viser også til planlagt utbygging av Gjersrud-Stensrud og vil understreke at gode boforhold i dette området også er svært viktig for kommunen.

Støy er en av de største folkehelseutfordringene byen står overfor. Som det fremgår i reguleringsplanen vil skyte- og sprengningstøy påvirke omgivelsene negativt. Skyte- og sprengningsstøy kan kjennetegnes som uforutsigbar og uregelmessig impulsstøy. Oslo kommune mener at kunnskapsgrunnlaget som er lagt frem i høringen er for dårlig til å forutsi de sosiale konsekvensene av tiltaket, for eksempel helseeffektene av langvarig eksponering for skyte- og sprengningsstøy.

Oslo kommune mener at kommunens merknader til planprogrammet hva gjelder støyskjerming for naboområder og sikring av gode naturopplevelser i Marka, ikke er tatt til følge i planforslaget. Oslo kommune oppfatter støynivået fra skyte- og treningsaktiviteter og helikoptertrafikk, slik det kommer fram i konsekvensutredningen, vil være svært høy for beboere i området og for friluftslivet. For å dempe belastningen på beboerne i nærliggende bebyggelse, spesielt nord og øst for beredskapssenteret, ber Oslo kommune om at man gjennom den videre planprosessen vurderer hvordan det kan iverksettes ytterligere støydempende tiltak, som for eksempel voller, skyteanlegg under terreng eller annen støyskjerming. Samt at man vurderer nærmere hvilke områder av beredskapssenteret som tas i bruk på hvilke tidspunkt for å redusere belastningen for beboerne i den nærmeste bebyggelsen.

Forslagstiller må også forplikte seg til opparbeiding av kompenserende tiltak for barn og unge som erstatning for arealet som tas ut av Marka.

Oslo kommune har også følgende innspill til reguleringsbestemmelsene:

3.2 Overvannshåndtering

Overvannshåndteringen må være lokalt *og åpent*, slik at vannets naturlige kretsløp overholdes.

3.2 Massehåndtering

Under denne bestemmelsen foreslås det følgende tillegg: Spredning av uønskede arter skal unngås.

3.4 Støy

Skytestøy er blant de støykildene som vil gi størst plage. Avbøtende tiltak utover begrensninger i tid må innarbeides i planen. Støyskjerming må skje ved skjerming av støykildene og hindre støyens utbredelse. Føre-var-prinsippet må tiltre.

3.6.2 Krav i forbindelse med igangsettingstillatelse

Forslaget til planbestemmelser for Plan for anleggsvirksomhet bør detaljeres. Her står det «redegjørelse for og beregning av støy som følge av anleggsvirksomheten». Denne bør erstattes med «Støyfaglig utredning for hele bygge- og anleggsperioden som:

- Viser prognose for bygge- og anleggsstøy
- Viser hvilke bygningstyper som blir berørt og identifiserer eventuelle særskilte behov
- Viser anleggsperiodens varighet og skjerpelser av støygrensene
- Viser plan for informasjon til naboer og logging av klager
- Beskriver behovet for tilbud om alternativt oppholdssted
- Gjør rede for tekniske og administrative tiltak for å redusere støyen
- Gjør rede for beregning og måling av støy i bygge- og anleggsfasen, samt jevnlig oppdatering av kart over utbredelsen.»

Alternativt:

«Støyfaglig utredning for hele bygge- og anleggsperioden i tråd med detaljering i miljøoppfølgingsplanen». Punktlisten over inntas da i miljøoppfølgingsplanen.

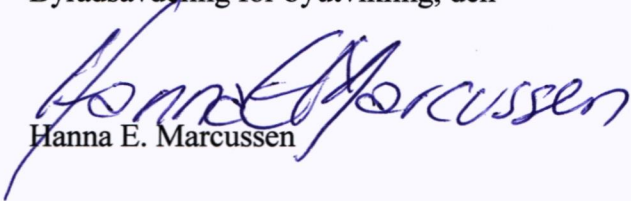
I den grad det er mulig å ferdigstille permanente støyskjermingstiltak før bygge- og anleggsfasen starter, anbefales dette, da befolkningen rundt kan dra nytte av dette i denne fasen.

4.1 Bebyggelse og anlegg

Planforslaget kunne i større grad angi retning i forhold til hvilke kvaliteter bebyggelsen og anleggene skal få arkitektonisk, og hvilke ambisjoner det legges opp til i forhold til bærekraftige og klimasmarte løsninger. Når det gjelder valg av bygningsmaterialer forutsetter Oslo kommune at disse er av høy kvalitet og at hensynet til støydempende egenskaper blir vektlagt ved valg av dette, for eksempel utvendig trekledning.

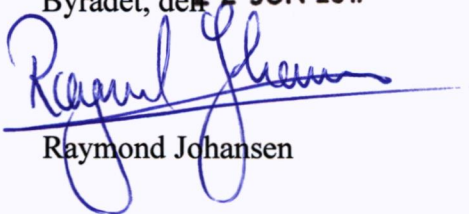
Som det framgår av illustrasjonsplan består området av mange harde flater, og kommunen ønsker i den forbindelse å utfordre forslagstiller når det gjelder bruk av grønne tak. Dette har positive effekter i forhold til å fordøye overvann, vil dempe bygningenes fremtoning i landskapet og reflekterer støy mindre.

Byrådsavdeling for byutvikling, den 22 JUN 2017

Hanna E. Marcussen

Byrådet tiltrådte innstillingen fra byråden for byutvikling

Byrådet, den 22 JUN 2017

Raymond Johansen

Vedlegg tilgjengelig på Internett:

1. Brev av 11.05.2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet

2. Brev av 11.05.2017 fra Metier AS
3. Planbeskrivelse
4. Forslag – reguleringsbestemmelser
5. Kartvedlegg
6. Brev av 15.06.2017 fra Plan- og bygningsetaten med vedlegg
7. Brev av 06.06.2017 fra Bjørndal boligsammenslutning
8. E-post av 14.06.2017 fra Bjørndal boligsammenslutning
9. Vedlegg til e-post av 14.06.2017 fra Bjørndal boligsammenslutning, kart og tall
10. Vedlegg til e-post av 14.06.2017 fra Bjørndal boligsammenslutning, faktaark av 12.06.2017
11. Brev av 16.06.2017 fra Bydel Søndre Nordstrand med bydelsutvalgets vedtak av 15.06.2017

Vedlegg ikke tilgjengelig på Internett: Ingen

OSLO BYRÅD

Protokoll fra byrådets møte

torsdag 22. juni 2017

Del II

Saker endelig avgjort av byrådet

Til stede fra byrådet: Raymond Johansen, Robert Steen,
Tone Tellevik Dahl, Hanna E. Marcussen,
Rina Mariann Hansen, Lan Marie Berg

Fraværende: Geir Lippestad, Inga Marte Thorkildsen

Fra administrasjonen: Tale Teisberg, Ida Bakke Husom, Helene Sverdrup Sevre

Sakslister til møter i folkevalgte organer skal, under henvisning til kommuneloven § 32 nr. 3, på forhånd være gjort kjent for allmennheten. Når det gjelder sak 1071/17, har saksliste der saken fremgår, ikke vært utlagt til offentlig ettersyn i forkant av byråd. Grunnen til at saken likevel behandles i dagens byråd er at høringsfristen utløper den 22.06.2017.

Sak	Side
1067/17 Utskillelse av Deichmanske bibliotek fra Kulturretaten og etablering av Deichman bibliotek som etat	2
1068/17 Delegasjon av myndighet fra byrådet til byråden for miljø og samferdsel - forskrift om tildeling av tilskudd til urbant landbruk i Oslo kommune.....	2
1069/17 Oslo kommunes høringsuttalelse til NOU 2017:2 Integrasjon og tillit.....	2
1070/17 Ormsundveien 16 A-F - Ormsund leir - Forslag om fredning. Oslo kommunes høringsuttalelse	6
1071/17 Politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud i Ski kommune. Offentlig ettersyn av reguleringsplan med konsekvensutredning. Høringsuttalelse fra Oslo kommune.....	6

1067/17

Utskillelse av Deichmanske bibliotek fra Kulturetaten og etablering av Deichman bibliotek som etat

Byrådet fattet slikt vedtak:

1. Deichmanske bibliotek skilles ut fra Kulturetaten og dannes som en egen etat.
2. Etaten skal hete Deichman bibliotek (DEB).
3. Det opprettes en åremålsstilling på seks år som etatsdirektør for Deichman bibliotek.

(201304330)

1068/17

Delegasjon av myndighet fra byrådet til byråden for miljø og samferdsel - forskrift om tildeling av tilskudd til urbant landbruk i Oslo kommune

Byrådet fattet slikt vedtak:

Byrådets fullmakt til å fordele tilskuddsmidler i tråd med årlige budsjettvedtak og forskrift om tildeling av tilskudd til urbant landbruk i Oslo kommune, delegeres til byråden for miljø og samferdsel.

(201701862)

1069/17

Oslo kommunes høringsuttalelse til NOU 2017:2 Integrasjon og tillit

Byrådet fattet slikt vedtak:

Byrådet avgir i henhold til delegert fullmakt følgende høringsuttalelse til Høring – NOU 2017:2 Integrasjon og tillit. Langsiktige konsekvenser av høy innvandring.

Det vises til Justisdepartementets høringsbrev, datert 23. mars 2017.

Oslo er Norges mest internasjonale og flerkulturelle kommune. Et mangfoldig og inkluderende bysamfunn gir mange muligheter og samtidig noen utfordringer knyttet til å tilby tjenester av god kvalitet til alle innbyggere uavhengig av livssituasjon og opprinnelse. Byrådet etablerte et tverrsektorielt flyktningprosjekt under byråd Lippestad i 2016 for å gjennomgå hvordan flyktninger inkluderes i Oslo, og avga byrådssak 5/2017, Oslo kommunes innsats knyttet til mottak av asylsøkere og integrering av nyankomne flyktninger 5. januar 2017.

Oslo kommunes høringsuttalelse drøfter spesielt tre av fire problemstillinger i Justisdepartementets høringsnotat av 23.03.2017, og vil samtidig kommentere tilbud til barn og unge som kommer som flyktninger i barnehage- og skolealder.

- Beskrivelse av innvandring til Norge
- Utvalget gir en god beskrivelse av innvandringen til Norge, utfordringer denne bringer med seg og oversikt over innvandrings- og flyktningpolitikken og de viktigste regelendringene. Dette er særlig relevant for Oslo som har en særlig stor andel innvandrere og som fremover kan forvente en betydelig vekst i antall innvandrere.

- Årsaker til, og tiltak for å unngå, at mange flyktningers arbeidsdeltakelse synes å flate ut eller synke etter 5-10 års botid i Norge

At innbyggere er sysselsatt er en viktig forutsetning for velferdsstatens tjenester i nå- og framtid. Arbeidsdeltakelse er Akillesfaktoren både på system- og individnivå for innvandring til Norge. På systemnivå er deltakelse i arbeidslivet avgjørende for å sikre grunnlaget for landets velferdstjenester. På individnivå er deltakelse avgjørende for å sikre at den enkelte er økonomisk selvstendig, og deltar i samfunnet på linje med øvrige innbyggere.

Den gruppen innvandrere som forventes å vokse mest i Oslo er innvandrere fra landgruppe 3 (personer med opprinnelse fra Afrika, Asia og Latin-Amerika). Det er også den gruppen innvandrere som ofte står langt fra arbeidslivet. Flyktninger er imidlertid en relativt liten gruppe av innvandrerbefolkningen i Oslo. Den viktigste løsningen som utvalget trekker fram er å få flest mulig integrert inn i arbeidslivet. Dette fordrer gode utdanningsløp, god grunnleggende kvalifisering gjennom introduksjons-program og andre tiltak.

Oslo kommune legger til grunn at arbeidsmarkedet i Norge krever betydelig mer kompetanse og utdanning enn hva det var behov for få år siden. Endringen er pågående og det forventes å bli langt færre arbeidsplasser for ufaglært framover. Dette medfører behov for sterkere vektlegging av utdanning. Det er en kjent erfaring at tett, individuell oppfølging gir gode resultater. Introduksjonsprogrammet må praktisere mer fleksibelt og individuelt enn i dag. Arbeidslinjen presenteres ofte som «arbeid først», men skal flyktninger med lite kompetanse oppnå en varig relasjon til arbeidsmarkedet, må det i større grad legges til rette for «utdanning først» i kombinasjon med arbeid.

Flyktninger må gis mulighet til å bli kjent med det norske arbeidsmarkedet. Utredningen påpeker at flyktningers medbrakte kompetanse blir lite verdsatt i det norske arbeidslivet og at mange er overkvalifisert for jobben de utfører. Manglende godkjent fagkompetanse har bidratt til at flyktninger har hatt mindre muligheter til stabil tilknytning til arbeidsmarkedet Oppmuntring, og til dels krav, til at flyktninger skal ta første og beste jobb for å få sikret inntekten, har trolig medvirket til at en del over tid ikke lenger har vært i jobb. Riktig kunnskap og erfaring er nødvendig for både å beholde jobb og være attraktiv når arbeidsmarkedet svinger.

Oslo kommune vil peke på noen konsekvenser av dette:

- Samfunnet taper på at eksisterende kompetanse ikke blir brukt.
- Den enkelte person får ikke brukt egne ressurser og kunnskap som er opparbeidet.
- Når overkvalifiserte er i jobber hvor det ikke er behov for utdanning, blir det færre jobber igjen til personer som er ufaglærte

NOU 2017:2 skal behandle langsiktige konsekvenser av høy innvandring. Oslo kommune savner en grundigere drøfting av premisene for arbeidsmarkedsinkludering når arbeidsmarkedet er i brå endring som følge av en rask digitalisering og automatisering. Kravene til kompetanse i arbeidslivet blir stadig høyere. Mange eksisterende arbeidsplasser vil kunne bli overflødige på grunn av automatisering, endret logistikk og effektivisering av verdikjedene. Særlig utsatt er jobber som stiller lave kompetansekrav, men også andre yrker med høyt kvalifiserte arbeidstakere kan være utsatt.

Dette gjør det nødvendig å tenke nytt rundt utdanning, kvalifisering og næringsutvikling. Det vil også kunne gjøre utfordringen med å integrere grupper med lav kompetanse inn i arbeidslivet langt større enn den er i dag. NOU 2017:2 tar i svært liten grad innover seg et arbeidsmarked i endring, hvis konturer er ukjente, og utvalget peker dermed på ganske tradisjonelle virkemidler for å løse fremtidige integreringsutfordringer.

- Tiltak som gjelder samhold og tillit

«Utvalget skal vurdere i hvilken grad fortsatt høy innvandring kan påvirke samhold og tillit i Norge.... Utvalget skal også drøfte hva som kan bidra til å redusere faren for polarisering og konflikt og styrke fellesskaps- og trygghetsfølelsen i befolkningen» (NOU 2017:2 side 29).

Oslo kommune vil påpeke at utvalget i liten grad tar opp det som er positivt ved innvandring. Oslo som bysamfunn er betydelig videreutviklet etter flere tiår med innvandring av innbyggere med en annen opprinnelse enn den norske. Det har påvirket og utviklet samvær- og omgangsformer, og har gitt et utvidet og til dels nytt næringsliv, kultur- og tjenestetilbud til byens befolkning.

Utvalget legger vekt på at den norske velferdsstaten er avhengig av at det tillitsbaserte samfunnet som en viktig premiss for å kunne opprettholde velferdsgoder i framtiden.

Deltagelse og frivillig engasjement er viktig for tillit i et samfunn og bærebjelke i det norske samfunn for kontakt på tvers av grupper. Frivilligheten i Oslo gir et mangfoldig og verdifullt bidrag til storbyen. Det er mange frivillige organisasjoner og trossamfunn som gjør en uvurderlig innsats for å skape et inkluderende samfunn. Oslo kommune vil spille på lag med disse og bidra med forutsigbare rammebetingelser. Storbyer gir mennesker muligheter til å ta del i store fellesskap og til å realisere seg selv fordi tilbudene er så mange. Samtidig er det også nettopp i storbyer mange kan falle utenfor fellesskapet. Ensomhet og mangel på deltakelse i en sammensatt befolkning som Oslos vil være en stor utfordring fremover. Å legge til rette for deltakelse og sosiale møtepunkter for alle vil være en prioritert oppgave. Kommunen kan tilrettelegge for frivilligheten gjennom tilskuddsordninger, etablering av møteplasser, informasjon og digitale løsninger, og gjennom å stille lokaler og anlegg til disposisjon for frivillig aktivitet.

Når mennesker på tvers av alder, bakgrunn, etnisitet og geografisk tilhørighet blir kjent med hverandre, opplever noe sammen eller gjør noe sammen, dannes tillitt. Det er derfor viktig at kommunen sørger for at slike møter kan finne sted. På kultur-, idretts- og frivillighetsfeltet jobber kommunen bredt med dette. Eksempler er kulturtilskudd, tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner, festivalstøtte, bygging av idrettsanlegg, driftstilskudd til Oslo idrettskrets, meråpne bibliotek og tilrettelegging for arrangementer og aktiviteter i bibliotekene, trossamfunnsstøtte, og tilrettelegging for frivillighet.

Tiltak mot diskriminering i hverdagsliv, så vel som i arbeidslivet er en av flere avgjørende innsatser for å fremme inkludering og motvirke utenforskap og Oslo kommune prioriterer slike tiltak.

Den offentlige debatten og mediediskusjonene vektlegger i større grad enn tidligere at minoritetene må tilpasse seg fellesskapet. Dette kan bidra til flere blant minoritetene kan føle seg mindre velkomne, og Oslo kommune sier seg enig med utvalget i at også majoritetsbefolkningen har et ansvar for at tillitsbyggingen overfor innvandrerbefolkningen skal lykkes, og at det stilles rimelig krav i inkluderingsprosessen.

Utvalget omtaler flere steder nabolagets og sivilsamfunnets betydning i en politikk for å utvikle samhold og tillit, og betydningen av å utvikle inkluderende samhandlingsarenaer. Anbefalingene blir imidlertid ikke operasjonalisert.

Oslo kommune har mange års erfaring med helhetlig og tverrsektoriell innsats i utsatte byområder i Oslo, som i Groruddalsbydelene og på Tøyen i Bydel Gamle Oslo. Innsatsen omfatter både sosiale og fysiske utfordringer, eller en kombinasjon av flere forhold. Befolkningen i disse byområdene har alle et stort mangfold når det gjelder botid i Norge, levekår, religiøs og kulturell bakgrunn, og representerer således det utfordrende mangfoldet som omtales i mandatet. Erfaringene fra denne satsingen viser også at man gjennom slikt

arbeid har fått øynene opp for mangfoldet av frivillighet i et lokalmiljø, og også potensialet for å skape aktiviteter og møteplasser på tvers.

Oslo kommune vil påpeke at områdesatsingene og den genererte kunnskapen fra Oslo er ekstra viktige å løfte frem i denne sammenhengen, fordi den bygger på praktiske erfaringer og bidrar til å operasjonalisere hvordan det kan arbeides med tillitsbygging og inkluderingspolitikk i lokalmiljøene. Brochmannutvalget skriver at «mye av utviklingen i offentligheten og lokalsamfunn er uansett utenfor myndighetenes styringsfelt, og der det kunne være mulig med styring, finnes det ingen entydige oppskrifter på hva som virker best. I tillegg til spørsmål om hva som er lovlig og legitimt, blir det også i hver sak et spørsmål om hva som er klokt.» (NOU 2017:2 side 70).

Oslo kommune mener områderettet innsats nettopp kan være en tilnærming og arbeidsmetode som kan bidra til et framtidig tillitsbasert bysamfunn. Den brede innbyggerinvolveringen gjør at mange får erfaring fra medvirkningsprosesser, håndtering av interesse- og verdikonflikter og hvordan demokratiske spilleregler fungerer i små og store saker. Dette er verdier som utvalget er opptatt av i lys av stor innvandring. Arbeidsmetoden innebærer samtidig at ulike grupper i befolkningen samhandler seg i mellom om konkrete oppgaver, eller samarbeider med myndighetene. Det gjør at folk blir kjent med hverandre på nye måter, får felles erfaringer og et grunnlag for å utvikle og forsterke felles normer og verdier.

Byrådet vil til orientering utrede en områdepolitikk for Oslo i løpet av 2017.

- Tilbud til barn og unge som kommer som flyktninger i barnehage- og skolealder
Utvalget bruker i noen sammenhenger «innvandrere» som en samlebetegnelse, noen ganger om flyktninger, arbeidsinnvandrere eller personer med en annen innvandringsbakgrunn. Utvalget skriver for eksempel at innføring av gratis kjernetid i barnehage for lavinntektsfamilier i 2016 gir bedre tilgang til barnehage for flyktninger med lav inntekt. Utvalget skriver også at myndighetene må fortsette arbeidet med å sikre at «innvandrere-barn får samme muligheter som andre barn til å delta i barnehage og SFO...» (NOU 2017:2 side 197). Det er Oslo kommunes vurdering at gratisordningene ikke skal knyttes til deres status som innvandrere eller flyktning.

Utvalget uttrykker bekymring for at innføringstilbudet til nyankomne elever kan være opp til to år før overgang til nærscole. I Oslo plasseres nyankomne elever i skolealder i et innføringstilbud, og overføres til nærskolen når de mestrer norsk slik at de kan få utbytte av ordinær undervisning. Dette praktiseres fleksibelt i Oslo kommune for å tilrettelegge tilbudet til den enkelte elevs behov. Oslo kommune legger til grunn at tilrettelagt undervisning er et krav for alle elever uansett opprinnelse, og at individuell vurdering har betydning for inkludering i innføringstilbudet, så vel som i overgang til nærskolen.

Utvalget mener myndighetene bør pålegge fylkeskommunene å ta imot nyankomne elever inn i videregående opplæring hele året. Oslo kommune støtter et økt fokus på behovet for mer opplæring og et fleksibelt opplæringssystem, men er ikke enig i at fylkeskommunen skal pålegges å ta inn nyankomne elever i videregående opplæring hele året. Imidlertid bør nyankomne elever som har rett til videregående opplæring få en rett til norskopplæring som forbereder til videregående opplæring. Dersom en slik rett innføres må også fylkeskommunene kompenseres økonomisk for å kunne innfri denne retten.

Dersom en elev har rett til videregående opplæring og har gode nok norsksferdigheter til å kunne starte et videregående opplæringsløp skal fylkeskommunen ha mulighet til å kunne gi eleven skoleplass uavhengig av søknadsfrist og skolestart. Hvorvidt fylkeskommunen skal tilby skoleplass må imidlertid baseres på en vurdering av kapasitet på skoleplasser på elevens

ønskede utdanningsprogram, en vurdering av elevens utbytte av eventuell opplæring og lærernes mulighet for tilstrekkelig vurderingsgrunnlag.

Tatt i betraktning viktigheten av mer opplæring til voksne innvandrere (jf. utdanning først), er det viktig å se nærmere på behovet for økt lærerkompetanse i voksenopplæringen. Det er problematisk at det stilles svakere kompetansekrav i formell voksenopplæring og andre kompetansehevingstiltak for voksne, enn det gjøres i opplæring av barn og ungdom. Dette gjelder opplæring både i henhold til opplæringslov og introduksjonslov. Utdanningsforskning viser hvor viktig den profesjonelle læreren er for læring. Oslo kommune mener at kompetanse og krav til lærere i voksenopplæringen bør tematiseres i det videre arbeidet med oppfølging av utvalgets innstilling.

Oslo kommune forutsetter at kommunesektoren vil bli kompensert for eventuelle kostnader som måtte følge av den videre oppfølgingen av utvalgets innstilling.

(201402926)

1070/17

Ormsundveien 16 A-F - Ormsund leir - Forslag om fredning. Oslo kommunes høringsuttalelse

Byrådet fattet slikt vedtak:

Byrådet avgir i henhold til delegert fullmakt følgende høringsuttalelse til Riksantikvaren angående fredning av Ormsundveien 16A-F, Ormsund leir:

Oslo kommune slutter seg til Byantikvarens forslag av 06.06.2014 om fredning av Ormsundveien 16A-F, etter lov om kulturminner av 09.06.1978 nr. 50 § 15 og § 19 jf. § 22 nr. 3. Fredningsområdet er vist på kart som fremgår av fredningsforslaget.

Oslo kommune forutsetter at det tillates inngrep i bygningsmassen slik at universell utforming, forsvarlig inn klima, god funksjonalitet og brannsikkerhet kan la seg gjennomføre innenfor fredningens rammer, eventuelt med dispensasjon.

Saken sendes Riksantikvaren for endelig vedtak.

(201605324)

1071/17

Politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud i Ski kommune. Offentlig ettersyn av reguleringsplan med konsekvensutredning. Høringsuttalelse fra Oslo kommune

Byrådet fattet slikt vedtak:

Byrådet avgir i henhold til delegert fullmakt følgende høringsuttalelse til forslag til statlig reguleringsplan med konsekvensutredning for Politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud i Ski kommune:

Oslo kommune støtter opprettelsen av beredskapssenter på Taraldrud og mener det er avgjørende å få dette på plass innen rimelig tid.

Oslo kommune uttrykker imidlertid bekymring for at Politiets nasjonale beredskapssenter vil ha negativ innvirkning på dagliglivet til beboerne sør i Oslo. Som det fremgår i reguleringsplanen vil senteret på Taraldrud medføre svært støyende aktivitet av et enestående omfang, med utendørs skyteøvelser tillatt i minst 50 timer i uken og ca. 2 600 – 7 800 skudd ventet per dag.

Planområdet har kort avstand nordover til Bydel Søndre Nordstrand, hvor statlige og kommunale myndigheter i flere år har samarbeidet om en satsing for å styrke levekårene, trygge bomiljøene og forsterke inkludering. Mer støy kan bety redusert helse og trivsel for beboere i bydelen, spesielt i boligområdet på Bjørndal, samt for brukere av friluftsområder, herunder Bjørndal Idrettspark som er både inngangsport til Marka og et viktig møtested for barn og unge.

Oslo kommune viser også til planlagt utbygging av Gjersrud-Stensrud og vil understreke at gode boforhold i dette området også er svært viktig for kommunen.

Støy er en av de største folkehelseutfordringene byen står overfor. Som det fremgår i reguleringsplanen vil skyte- og sprengningstøy påvirke omgivelsene negativt. Skyte- og sprengningsstøy kan kjennetegnes som uforutsigbar og uregelmessig impulsstøy. Oslo kommune mener at kunnskapsgrunnlaget som er lagt frem i høringen er for dårlig til å forutsi de sosiale konsekvensene av tiltaket, for eksempel helseeffektene av langvarig eksponering for skyte- og sprengningsstøy.

Oslo kommune mener at kommunens merknader til planprogrammet hva gjelder støyskjerming for naboområder og sikring av gode naturopplevelser i Marka, ikke er tatt til følge i planforslaget. Oslo kommune oppfatter støynivået fra skyte- og treningsaktiviteter og helikoptertrafikk, slik det kommer fram i konsekvensutredningen, vil være svært høy for beboere i området og for friluftslivet. For å dempe belastningen på beboerne i nærliggende bebyggelse, spesielt nord og øst for beredskapssenteret, ber Oslo kommune om at man gjennom den videre planprosessen vurderer hvordan det kan iverksettes ytterligere støydempende tiltak, som for eksempel voller, skyteanlegg under terreng eller annen støyskjerming. Samt at man vurderer nærmere hvilke områder av beredskapssenteret som tas i bruk på hvilke tidspunkt for å redusere belastningen for beboerne i den nærmeste bebyggelsen.

Forslagstiller må også forplikte seg til opparbeiding av kompenserende tiltak for barn og unge som erstatning for arealet som tas ut av Marka.

Oslo kommune har også følgende innspill til reguleringsbestemmelsene:

3.2 Overvannshåndtering

Overvannshåndteringen må være lokalt og åpent, slik at vannets naturlige kretsløp overholdes.

3.2 Massehåndtering

Under denne bestemmelsen foreslås det følgende tillegg: Spredning av uønskede arter skal unngås.

3.4 Støy

Skytestøy er blant de støykildene som vil gi størst plage. Avbøtende tiltak utover begrensninger i tid må innarbeides i planen. Støyskjerming må skje ved skjerming av støykildene og hindre støyens utbredelse. Føre-var-prinsippet må tiltre.

3.6.2 Krav i forbindelse med igangsettingstillatelse

Forslaget til planbestemmelser for Plan for anleggsvirksomhet bør detaljeres. Her står det «redegjørelse for og beregning av støy som følge av anleggsvirksomheten». Denne bør erstattes med «Støyfaglig utredning for hele bygge- og anleggsperioden som:

- Viser prognose for bygge- og anleggsstøy
- Viser hvilke bygningstyper som blir berørt og identifiserer eventuelle særskilte behov
- Viser anleggsperiodens varighet og skjerpseler av støygrensene
- Viser plan for informasjon til naboer og loggføring av klager
- Beskriver behovet for tilbud om alternativt oppholdssted
- Gjør rede for tekniske og administrative tiltak for å redusere støyen
- Gjør rede for beregning og måling av støy i bygge- og anleggsfasen, samt jevnlig oppdatering av kart over utbredelsen.»

Alternativt:

«Støyfaglig utredning for hele bygge- og anleggsperioden i tråd med detaljering i miljøoppfølgingsplanen». Punktlisten over inntas da i miljøoppfølgingsplanen.

I den grad det er mulig å ferdigstille permanente støyskjermingstiltak før bygge- og anleggsfasen starter, anbefales dette, da befolkningen rundt kan dra nytte av dette i denne fasen.

4.1 Bebyggelse og anlegg

Planforslaget kunne i større grad angi retning i forhold til hvilke kvaliteter bebyggelsen og anleggene skal få arkitektonisk, og hvilke ambisjoner det legges opp til i forhold til bærekraftige og klimasmarte løsninger. Når det gjelder valg av bygningsmaterialer forutsetter Oslo kommune at disse er av høy kvalitet og at hensynet til støydempende egenskaper blir vektlagt ved valg av dette, for eksempel utvendig trekledning.

Som det framgår av illustrasjonsplan består området av mange harde flater, og kommunen ønsker i den forbindelse å utfordre forslagstiller når det gjelder bruk av grønne tak. Dette har positive effekter i forhold til å fordøye overvann, vil dempe bygningenes fremtoning i landskapet og reflekterer støy mindre.

Byrådet, den 22.06.2017

Raymond Johansen

Helene Sverdrup Sevre